

Bok 5 Taffel: Ännu en gång inleds boken med en summering av tidigare händelser i och runt Laduvik. Tanken med ”spår av samspel” är att visa engagemanget och utvecklingen av gårdslivet. Det händer mycket nu och flera av vännerna är inblandade. Vilken ny form och ändrad inriktning som det före detta hönshuset ska ta är under bearbetning. Pernilla önskar en plats för elever att läsa sina läxor. Maja tycker att Rut ska starta en restaurang som säljer norrländsk flatpalt. Pia-Carin som tröttnat på Macs alla prylar i källaren föreslår att lokalen förvandlas till ett traktens museum. Rut själv har sedan länge drömmar om en riktig gårdsbutik och möjligen kan alltsammans rymmas. Samtidigt förbereder Twist en överraskning bakom hennes rygg och mångas engagemang blir allas energi.

Bengts avigsidor presenteras på nytt och efter inledningen får han ett kapitel med sina funderingar och grubblerier. Läsaren lär känna hans bakgrund mer och hur den format honom som människa. Det görs försök till förklaring till både relationskrockar och tankevrpor. För första gången kommer man tillsammans med Rut att besöka honom i hans hem. Då avslöjas sådant som får Rut att rygga tillbaka och Bengt själv att tänka till. Det här med åldrande är ett outtömligt ämne för dem som är medelålders eller äldre och där kroppar ideligen förändras och blir alltmer oigenkännliga. Men inte bara kroppen omformas utan också den sinnliga konditionen när en ny slags sinnesstämning smyger sig på. Det innebär en större mognad, en annan längtan, nya reflektioner och en obekant sårbarhet. Också en känsla av trygghet som inte känns igen och som på avigt vis kombineras med en ny sorts rädsla.

Pernilla ger utlopp för sina upplevelser som barnaföderska, mamma, lärare och tonårsförälder. Genom henne får man uppleva hur nära det är mellan rädsla och ilska, mellan ilska och destruktivitet, mellan destruktivitet och försoning och att alltsammans på något underligt vis handlar om kärlek till, eller respekt för individen. Ingen blir fullärd när det kommer till att hantera självaste livet. I en rörelse mellan olika tidsperioder, slår det en hur det som först bara varit en tillfällighet, i takt med tiden kommit att betraktas nästan som ett levnadsöde.

Seglingen är det som renar paret Wanjelins kroppar och själar, eller i allafall Pernillas. Det är hennes bästa tillfälle att leva för stunden och det ger henne energi att orka med alla sina roller. Årets mästerskap sker i två etapper. Den första etappen körs i *Kellenhusen* i norra Tyskland och kan följas här. Boken avslutas med att alla deltar på den stora paltfesten i gårdsbutiken på Laduviks gård.